

Türkiye’de Yükseköğretim Alanında Yayınlanan Makalelerin İncelenmesi: Yükseköğretim Dergisi Örneği (2011-2019)

Semra KIRANLI GÜNGÖR¹

¹ Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri, e-posta: semk2009@gmail.com,
ORCID: 0000-0001-5785-8137

Özet: Bu çalışma; yükseköğretim dergisinde yayınlanan makaleleri, tanımsal ve bilimsel yöntem açısından incelemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Amaç doğrultusunda yükseköğretim dergisinde yayınlanan derginin kurulduğu tarih olan 2011 yılından 2019 yılı ilk sayısını içine alan 184 makale incelenmiştir. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden, betimsel tarama modelinde düzenlenmiştir. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından hazırlanan akademik makale değerlendirme formu kullanılmıştır. Doküman analizi ile ulaşılan veriler, içerik analiziyle çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda; yayınlanan makale sayısının 18 ile 34 arasında değiştiği, %76,6’sı Türkçe ve %23,4’ü İngilizce olan 118 farklı kurum ve 14 farklı ülkeden 357 yazarın dergide makalesinin olduğu saptanmıştır. Dergide yayınlanan makalelerin yarısından fazlasında nicel yöntemin (%55,67) kullanıldığı, en fazla tarama ve ilişkisel tarama modellerinin tercih edildiği, 20 farklı örneklem grubunda, en fazla amaçlı örnekleme yöntemiyle 1-100 arasında değişen örneklem büyüklükleriyle araştırmaların gerçekleştirildiği belirlenmiştir. İncelenen makalelerde; veri toplama aracı olarak en fazla anket ve ölçeklerin kullanıldığı, ölçeklerin tamamına yakınının (%91,75) araştırmacıların kendileri tarafından oluşturulmuş olduğu, ancak güvenilirlik geçerlik ve örneklem yönteminin belirtilmesine yeterince önem verilmediği makalelerde, verilerin analizinde en fazla betimsel nicel analizlerin tercih edildiği bunu sırasıyla içerik analizi, betimsel nitel analiz ve korelasyon analizinin takip ettiği saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yükseköğretim, Yükseköğretim Dergisi Makaleleri, Betimsel Analiz.

Investigation Of The Articles Published In The Field Of Higher Education In Turkey: Example Of The Journal Of Higher Education (2011-2019)

Abstract: This study is carried out to examine the articles published in the Journal of Higher Education in terms of descriptive and scientific methods. In compliance with this objective, totally 184 articles that were published in the Journal of Higher Education, including the first issue of the year 2019 which was the date of establishment of the journal, are examined. The research study is organized within the descriptive survey model, one of the qualitative research methods. Academic article evaluation form prepared by the researcher is utilized as a data collection tool. The data obtained by document analysis are analyzed by content analysis. As a result of the research; it was found that the number of published articles ranged from 18 to 34, with 357 authors from 118 different institutions and 14 different countries, 76.6% of who were in Turkish and 23.4% in English. It is determined that more than half of the articles published in the journal utilized quantitative methods (55.67%), the relational survey models were mostly preferred, and the research studies were conducted with sample sizes ranging from 1-100 mostly utilizing purposive sampling method in 20 different sample groups. Regarding the reviewed articles; it is detected that survey questionnaires and scales (91.75% of the scales were prepared by the authors) were mostly used as data collection tools, mostly descriptive and quantitative analyses (followed by content, descriptive qualitative, and correlation analyses) were utilized in the articles in which the reliability, validity, and sampling methods have not been given adequate importance.

Key Words: Higher Education, Articles in Journal Of Higher Education, Descriptive Analysis

1. GİRİŞ

Bilimsel bilgiler yenilik ve değişimin anahtarı niteliğindedir. Bilimsel bilgiler bilimsel olarak yapılmış araştırmaların yayınlanmış hali olan bilimsel makalelerle, yayımlandıkları bilimsel dergiler aracılığıyla hedef kitesine ulaşmaktadır. Başka bir ifade ile bilimsel bilgiler, dergilerde yayınlanan yayınların erişilebilirliği sayesinde çok sayıda kişiye ulaşmaktadır. Bu nedenle bilimin gelişmesi açısından bilimsel dergiler önemli bir değer taşımaktadır (Arık ve Türkmen, 2009, s.2). Ülkelerin gelişmişlik düzeylerini belirleyen temel ölçütlerden birisi, ülkedeki üniversitelerin ürettikleri bilimsel bilgilerin niteliği ve yeterliğidir. Bilimsel

bilgiler, bilimsel araştırmalar sonucunda ortaya çıkmaktadır. “Bilimsel bilgiyi üretmenin yolu olan bilimsel araştırmaların analiz edilmesi o konunun derinliği ve yaygınlığı hakkında bilgiler verirken, ilgili alanın genel görünümünü de ortaya çıkarmaktadır” (Al, 2008, s. 4). Bilimsel yayınlarla elde edilen bilgilerin etkin bir şekilde kullanılması ve yararlanılabilmesi, bu yayınların sistematik bir biçimde arşivlenmesinin yanında, kolay ulaşılabilir ve gelişmelere paralel güncellenmesiyle ilgilidir (Erdem, 2011, s. 141). Dünya geneline bakıldığında; bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmeler, önceleri basılı ortamda yayınlanan dergilerin, elektronik ortamda yayın yapmasına ve

arşivlenmesine olanak sağlamıştır. Bu veri tabanları sayesinde herhangi bir konuda araştırma yapmak isteyen bir araştırmacının konu ile ilgili dünya genelinde yapılmış çalışmalarını izlemesi ve yapacağı çalışmanın diğer çalışmalardan farklı olarak bilime yapacağı katkıyı öngörebilmesi imkân dâhilindedir. Bilimsel araştırmalar; nitelik ve içerik açısından tatminkâr ve bilime katkı sağlayacak düzeyde olmalıdır.

Nitelikli araştırmalar ortaya çıkarmak için, konu ile ilgili kapsamlı literatür taraması yapmak ve yayınlardaki bilgiyi anlayabilecek bilgi kapasitesine sahip olmak gerekmektedir. Bu kapasite ve yetkinlik ise tek tek bilimsel makalelerin okunması ve incelenmesiyle kazanılabilir. Geniş bir bilgi tabanından etkili bir şekilde faydalanmak ve bu bilgi yükünü düzenlemede, literatür incelemesi stratejik bir öneme sahiptir (Cooper ve Hedges, 1994). Nitelikli bir araştırma; araştırmacının araştırma konusu ile ilgili kapsamlı bir literatür taramasının yanında, yöntem, örneklem, örneklem, büyüklüğü, kullanılan veri toplama aracı, verilerin çözümlenmesi gibi bir dizi bilimsel araştırma sürecinin takip edilmesiyle ortaya çıkabilir.

Dünya’da olduğu gibi Türkiye’de de bilimsel dergilerde yayınlanan makaleler ciddi bir hakem ve editör sürecinden geçse de nitelik ve bilimsellik açısından tartışma konusudur. Özellikle son birkaç yılda yağmacı dergi konusunun gündeme gelmesi, yayınlanan makalelerin bilimselliğine gölge düşürmüştür. Bu dergilerde yayınlanan makaleler şüpheli olarak addedilmekte, dergilerin niteliği konusunda bilgi sahibi olmayan ve gerçekten ciddi bilimsel yayın yapan araştırmalara da gölge düşürmektedir. Diğer taraftan bu durum bilimin en önemli özelliklerinden olan birikimli olma ilkesini de tehlikeye düşürmektedir (Beall, 2016).

Belirli bir alana ait yayınlanan yayınların durumu hakkında bilgi sahibi olmak, yayınlanan çalışmaların nitelik ve içerik açısından yeterliğini incelemek önemlidir. Ayrıca gelecekte yapılacak araştırmalara fikir vermek amacıyla; bir alana özgü konu ile ilgili dergilerdeki makaleler incelenebilir. Bilime hizmet eden dergilerde yayınlanan makalelerin kalite açısından niteliğinin artırılması; öncelikle dergilerde yayınlanan makalelerin incelenerek mevcut durumun ortaya konulması, ardından da birikimli bilgilerin üzerine konularak daha nitelikli bilgiler üretilmesi ile sağlanabilir.

Türkiye’de farklı alanlarda pek çok bilimsel dergi yayın yapmaktadır. Ancak sadece yükseköğretim adında ve sadece yükseköğretim alanında iki derginin yayın yaptığı görülmektedir. Bu dergilerden birisi 2011 yılında yayın hayatına başlamış olan Yükseköğretim Dergisi’dir. Yükseköğretim Strateji

ve Araştırma Derneği’nin (YÖSAD) yayın organı olan Yükseköğretim Dergisi yılda üç kez (Nisan, Ağustos, Aralık) yayımlanan, disiplinler arası, hakemli, bilimsel bir dergidir. Yayın dili Türkçe ve İngilizce olan ve hem basılı hem de elektronik sürümleri bulunan Dergi’nin içeriğini yükseköğretim ile ilgili konular oluşturmaktadır. Dergi’nin amacı, “Türkiye ve dünyada yükseköğretime ilişkin temel yapısal özelliklerin değerlendirildiği, uygulamalar açısından ülkeler arasındaki benzerlik ve farklılıkların irdelendiği, karşılaşılan temel sorunların incelendiği ve çözümlerine yönelik önerilerin ortaya konduğu bilimsel bir platform oluşturmaktır. Dergi böylelikle yükseköğretimde uygulanabilir, sürdürülebilir, yenilikçi (inovatif), girişimci ve stratejik yaklaşımların geliştirilmesine katkı sağlayarak akademik bir arşiv yaratmayı hedeflemektedir” (<http://www.yuksekogretim.org>). Bu araştırmada Yükseköğretim Dergisi’nde yayınlanan makaleler; hem tanımsal (makale yıl, yayın dili, yazar, sayısı, yazarın kurumu, ülkesi, vb.), hem de bilimsel araştırma yöntemleri (araştırma türü, yöntem, örneklem, veri toplama yöntemi, vb.) bakımından incelenmektedir.

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma nitel araştırma yöntemlerinden, betimsel tarama modelinde kurgulanmıştır. Bu araştırma ile Yükseköğretim Dergisi’ndeki çalışmalar belirlenen kriterlere göre analiz edilmeye çalışıldığından, betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Çünkü tarama modeli geçmişte ya da halen var olan bir durumu olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırmalar için uygun bir modeldir (Karasar, 2014, s. 77).

2.2. Evren ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini, Yükseköğretim Dergisi’nde yayınlanan makaleler oluşturmaktadır. Araştırmada örneklem yoluna gidilmemiş, tüm evrene ulaşılmıştır. Yükseköğretim Dergisi yayın hayatına 2011 yılında başlamıştır. Yükseköğretim Dergisi’nde yayınlanan 2011-2019 yılları arasında 184 makale çalışma evrenini oluşturmuştur.

2.3. Veri Toplama Yöntem ve Aracı

Araştırmada doküman inceleme yöntemi kullanılmıştır. Doküman analizi; “araştırılması amaçlanan olgu ve olaylarla ilgili yazılı olan materyallerin analizini kapsamaktadır (Karasar, 2014, s.183). Bu araştırmanın dokümanlarını

Yükseköğretim Dergisi arşivi (<http://www.yuksekogretim.org/archives.asp>) makaleleri oluşturmuştur. Dokümanlardan veriler, araştırmacı tarafından oluşturulmuş akademik makale değerlendirme formu ile toplanmıştır. Söz konusu formun hazırlanma için farklı konulardaki bilimsel çalışmaları inceleyen yayınlar incelenmiştir. Bu yayınlarda ele alınan ortak noktalar belirlenmiştir. Örneğin, araştırmanın yılı, yöntemi, örnekleme vb. Araştırma kapsamındaki makaleleri incelemeye başladıktan sonra, diğer araştırmalardan farklı olarak dergideki yazarların görev açısından çeşitliliği ve bu yazarların farklı ülkelerden olmaları dikkat çekmiş ve kodlama formuna yazarların idari görevleri ve kurumları eklenmiştir. Literatürde yapılan araştırmalarda araştırmaların türleri yöntemlerine göre sınıflandırılarak; nicel, nitel ve karma olarak ele alındığı gözlenmiştir. Bu araştırmada araştırma türü, derginin kendi içerisinde yaptığı, her makalenin üzerinde yer alan türe göre sınıflandırılmıştır. Araştırma yöntemi de literatürle uyumlu şekilde nitel, nicel ve karma olarak ayrıca ele alınmıştır.

Araştırma modelinin ve örneklem yönteminin kodlanmasında, makalede yazan model ve örneklem yöntemi kodlanmış, model ve örneklem yöntemi belirtilmeyen çalışmalarda, belirtilmemiş olarak kodlanmıştır. Araştırmada verilerin çözümlenmesinde hangi programların kullanıldığı da sorgulanmış lakin çoğu araştırmada kullanılan programın belirtilmediği görülmüş, program kullanılan fakat çalışmada ismi geçmeyen programlar belirtilmemiş olarak kodlanmıştır. Araştırmalarda verilerin analizlerinde farklı yöntemler kullanılmış olup, birden fazla yöntem kullanılan çalışmalarda kullanılan tüm teknikler belirtilmiştir. Kodlama formunda Araştırma sorularına göre sınıflandırılan seçenekler, Excell programına her satır bir makaleyi, her sütun bir sınıflandırma seçeneğini ifade eder biçimde, her sütuna kodlama formundaki ilk seçenek 1, ikinci seçenek, 2, üçüncü seçenek 3, olarak girilmiştir. Böylelikle 184 makalenin kodlaması her soru için ayrı ayrı yapılmıştır.

2.3.1. Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Çalışmanın iç geçerliğini sağlamak için elde edilen bulgular ve sonuçların gerçeği yansıtıp yansıtmadığı sorgulanmalıdır. Bunun için gerekli kontrollerin yapılması ve nasıl yapıldığının tatminkâr biçimde

Tablo 1. Yükseköğretim Dergisi'nde Yayınlanan Makalelerin Yıllara Göre Dağılımı

Yıllar	Frekans (n)	Yüzde (%)
2011	19	10,3
2012	25	13,6
2013	21	11,4

açıklanması beklenmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Bundan dolayı araştırmada, bulgular bölümünde yorumlamalardan önce konuya ilişkin veriler sunulmuştur. Ayrıca iç geçerliği artırmak için belirlenen araştırma soruları ve kodlamaların uygunluğunu artırmak için, bilimsel araştırma yöntemleri dersine giren uzman akademisyenlerin görüşüne başvurulmuştur. Dış geçerliğinin sağlanması için araştırmanın yöntem bölümünde, izlenen süreçler detaylı olarak verilmiştir.

Çalışmanın iç güvenirliliğini sağlamak için, ilk 10 makale iki farklı araştırmacı tarafından kodlanmış, kodlamalar karşılaştırılmıştır. Yapılan kodlamaların güvenirliliği, uyum yüzdesi indeksi kullanılarak hesaplanmıştır. Hesaplama için Miles ve Huberman'ın (1994) uyum yüzdesi formülü kullanılmıştır. Bu formül: Güvenirlik= Görüş birliği ÷ Görüş birliği + Görüş ayrılığı. Bu formül bu araştırmada uyarlandığında çalışmanın güvenirliliği $80 \div 80+4= 0,95$. Araştırmacılar arasındaki uyum yüzdesinin %70'den daha yüksek olması araştırmanın güvenilir olduğunu göstermektedir (Tavşancıl ve Aslan, 2001: 81). Ayrıca çalışmanın dış güvenirliliğinin sağlanması için çalışmanın yöntem kısmında izlenen süreçler detaylı ve anlaşılır şekilde verilmiştir.

2.4. Verilerin Analizi

Araştırmada makalelerden elde edilen veriler, içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Nitel çalışmalarda içerik analizi yaygın olarak kullanılmaktadır. İçerik analiziyle yazılı olan metinlerin istenilen özellikleri sayısal olarak ifade edilebilmektedir. Dokümanların betimsel analizi ile istatistiksel sonuçları arasında içerik analizi bir köprü vazifesi üstlenmektedir. Dokümanların incelenmesiyle ulaşılan veriler, içerik analiziyle nicelleştirilerek (Balci, 2015), frekans ve yüzde olarak ifade edilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde SPSS 22.0 istatistik paket programından faydalanılmıştır. Microsoft Excel programında kodlanan veriler, SPSS programına aktarılmış, orada betimsel istatistiki yöntemler olan yüzde ve frekans analizlerini içeren tablolara dönüştürülmüştür.

3. BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde analiz sonucunda ulaşılan bulgulara yer verilmektedir.

2014	20	10,9
2015	18	9,8
2016	18	9,8
2017	18	9,8
2018	34	18,5
2019	11	6,0
Toplam	184	100

Tablo 1’de Yükseköğretim Dergisi’nde yayınlanan dergilerin yıllara göre dağılımlarına bakıldığında, Dergi’nin faaliyete geçtiği ve 2 sayı yayınlandığı yıl 19 (%10,3) makalenin yayınlandığı, 2012 yılından itibaren yılda 3 sayı olarak yayınlanan dergide 25 (%13,6) makalenin yayınlandığı, 2013 yılında 21

(%11,4) makale, 2014 yılında 20 (%10,9) makale ve 2015, 2016 ve 2017 yıllarında 18’er (%9,8) makalenin yayınlandığı görülmektedir. 2018 yılında 34 (%18,5) makale yayınlanırken, 2019 yılının ilk sayısında toplam 11 (%6,0) makale yayınlanmıştır.

Tablo 2. Yükseköğretim Dergisi’nde Yayınlanan Makalelerin Yazar Sayılarına Göre Dağılımı

Yazar Sayısı	Frekans(n)	Yüzde (%)
1	89	48,4
2	56	30,4
3	24	13,0
4	6	3,3
5	4	2,2
6	2	1,1
8	3	1,6
Toplam	184	100

Tablo 2’de verilen Yükseköğretim Dergisi’nde yayınlanan makalelerin yazar sayılarına bakıldığında; 89 makalenin tek yazarlı olduğu, 56

makalenin 2 yazarlı olduğu, 24 makalenin 3 yazarlı olduğu, 6 makalenin 4 yazarlı olduğu, 4 makalenin 5 yazarlı olduğu, 2 makalenin 6 yazarlı olduğu ve 3 makalenin de 8 yazarlı olduğu görülmektedir.

Tablo 3. Yükseköğretim Dergisi’nde Yayınlanan Makalelerin Yayın Dillerine Göre Dağılımı

	Frekans(n)	Yüzde (%)
Türkçe	141	76,6
İngilizce	43	23,4
Toplam	184	100

Tablo 3’de verilen Yükseköğretim Dergisi’nde yayınlanan makaleler yayın dillerine göre 141’inin

(%76,6) Türkçe, 43’ünün (%23,4) İngilizce olduğu görülmektedir.

Tablo 4. Yükseköğretim Dergisi’nde Yayınlanan Makalelerin Yazarlarının Kurumlara Göre Dağılımı

	Frekans (n)	Yüzde (%)		Frekans (n)	Yüzde (%)
İstanbul Üniversitesi	45	12,61	ODTÜ Geliştirme Vakfı Okulları	1	0,28
Hacettepe Üniversitesi	22	6,16	Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi	1	0,28
Marmara Üniversitesi	20	5,60	Artvin Çoruh Üniversitesi	1	0,28
Dokuz Eylül Üniversitesi	15	4,20	İbn Haldun Üniversitesi	1	0,28
Akdeniz Üniversitesi	11	3,08	Devlet Hastanesi	1	0,28
Mersin Üniversitesi	11	3,08	Atatürk Üniversitesi	1	0,28
Ankara Üniversitesi	9	2,52	Ruse Üniversitesi Angel Kanchev	1	0,28
Gazi Üniversitesi	8	2,24	Missouri Üniversitesi	1	0,28
Ege Üniversitesi	7	1,96	Tennessee Üniversitesi	1	0,28
Selçuk Üniversitesi	7	1,96	Londra Üniversitesi	1	0,28

Pamukkale Üniversitesi	6	1,68	De Montfort Üniversitesi	1	0,28
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	6	1,68	İzmir Katip Çelebi Üniversitesi	1	0,28
Celal Bayar Üniversitesi	5	1,40	Açık Üniversite	1	0,28
Yıldız Teknik Üniversitesi	5	1,40	Bartın Üniversitesi	1	0,28
Leicester Üniversitesi	5	1,40	Karabük Üniversitesi	1	0,28
Boğaziçi Üniversitesi	5	1,40	İstinye Üniversitesi	1	0,28
Ortadoğu Teknik Üniversitesi	5	1,40	Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi	1	0,28
Salford Üniversitesi	4	1,12	Anadolu Üniversitesi	1	0,28
Necmettin Erbakan Üniversitesi	4	1,12	İnönü Üniversitesi	1	0,28
Sakarya Üniversitesi	4	1,12	Batman Üniversitesi	1	0,28
Uşak Üniversitesi	4	1,12	West Virginia Üniversitesi	1	0,28
Düzce Üniversitesi	4	1,12	Milli Eğitim Bakanlığı	1	0,28
Karadeniz Teknik Üniversitesi	4	1,12	Bingöl Üniversitesi	1	0,28
Gaziantep Üniversitesi	4	1,12	Trabzon Üniversitesi	1	0,28
Belirtilmemiş	3	0,84	Radboud Üniversitesi	1	0,28
Huddersfield Üniversitesi	3	0,84	Bialystok Teknoloji Üniversitesi	1	0,28
Köln Uygulamalı Bilimler Üniversitesi	3	0,84	Granada Üniversitesi	1	0,28
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	3	0,84	Estonya İşletme Okulu	1	0,28
Trakya Üniversitesi	3	0,84	Gazikent Üniversitesi	1	0,28
İstanbul Teknik Üniversitesi	3	0,84	İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü	1	0,28
Süleyman Demirel Üniversitesi	3	0,84	İstanbul Arel Üniversitesi	1	0,28
Çukurova Üniversitesi	3	0,84	Leiden Üniversitesi	1	0,28
Dumlupınar Üniversitesi	3	0,84	Özel Muğla TAÇ İlkokulu	1	0,28
Afyon Kocaetepe Üniversitesi	3	0,84	Kalkınma Ajansı	1	0,28
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	3	0,84	YÖK	1	0,28
Kocaeli Üniversitesi	3	0,84	Eğitim ve Araştırma Hastanesi	1	0,28
Maltepe Üniversitesi	3	0,84	Rektörlük Birimi	1	0,28
İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi	2	0,56	Ulusal Eğitim Planlama ve Yönetimi Üniversitesi	1	0,28
Doğu Üniversitesi	2	0,56	Erciyes Üniversitesi	1	0,28
Bilkent Üniversitesi	2	0,56	İstanbul Kültür Üniversitesi	1	0,28
Sharjah Amerikan Üniversitesi	2	0,56	Uludağ Üniversitesi	1	0,28
Üniversite Kütüphane Birimi	2	0,56	Toros Üniversitesi	1	0,28
İstanbul Şehir Üniversitesi	2	0,56	Ulusal ve Dünya Ekonomisi Üniversitesi	1	0,28
Dublin Üniversite	2	0,56	Başakşehir Üniversitesi	1	0,28
Yakın Doğu Üniversitesi	2	0,56	Mesleki Eğitim Merkezi	1	0,28
Fırat Üniversitesi	2	0,56	Okan Üniversitesi	1	0,28
Kırıkkale Üniversitesi	2	0,56	Yüzüncü Yıl Üniversitesi	1	0,28
Mustafa Kemal Üniversitesi	2	0,56	Giresun Üniversitesi	1	0,28
İl Milli Eğitim Müdürlüğü	2	0,56	Hitit Üniversitesi	1	0,28
Üniversite Araştırmaları Laboratuvar	2	0,56	İstanbul Aydın Üniversitesi	1	0,28
Aksaray Üniversitesi	2	0,56	Gediz Üniversitesi	1	0,28
Dicle Üniversitesi	2	0,56	Kara Havacılık Okulu Komutanlığı	1	0,28
Acıbadem Üniversitesi	2	0,56	İstanbul Bilgi Üniversitesi	1	0,28
Namık Kemal Üniversitesi	2	0,56	Bülent Ecevit Üniversitesi	1	0,28
TSE Türk Standartlar Enstitüsü	1	0,28	İstanbul Ticaret Üniversitesi	1	0,28
Khalifa Bilim ve Teknoloji Üniversitesi	1	0,28	Üsküdar Üniversitesi	1	0,28
Kırşehir Üniversitesi	1	0,28	Ahi Evran Üniversitesi	1	0,28
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	1	0,28	Abdullah Gül Üniversitesi	1	0,28
Kaunas Teknoloji Üniversitesi	1	0,28	Girne Amerikan Üniversitesi	1	0,28
Toplam	357			100	

Tablo 4'te yer alan Yükseköğretim Dergisi'nde yayınlanan makalelerin yazarlarının kurumlarına göre dağılımlarına bakıldığında en fazla katılımın 45 (%12,61) yazarla İstanbul Üniversitesi'nden olduğu, bunu sırasıyla 22 (%6,16,) yazarla Hacettepe Üniversitesi'nden katılan yazarların 20 (%6,06) makaleyle Marmara Üniversitesi'nden 20 (%5,60)

yazarla Dokuz Eylül Üniversitesi'nden ve 9' yazarla (%2,52) Ankara Üniversite'sinden 8 yazarla (2,24) Gazi Üniversitesi'nden katılan yazarların olduğu görülmektedir.

Tablo 5. Yükseköğretim Dergisi'nde Yayınlanan Makalelerin Yazarlarının Fakültelerine Göre Dağılımı

Fakülte	Frekans (n)	Yüzde (%)
Eğitim Fakültesi/Eğitim Bilimleri Fakültesi	113	51,13
Tıp Fakültesi	34	15,38
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	12	5,43
İktisat Fakültesi	10	4,52
Sağlık Bilimleri Fakültesi	8	3,62
Denizcilik Fakültesi	5	2,26
İşletme Fakültesi	4	1,81
Hemşirelik Fakültesi	4	1,81
Hukuk Fakültesi	3	1,36
İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi	3	1,36
Mühendislik Fakültesi	3	1,36
Bilgisayar ve Mühendislik Fakültesi	3	1,36
Dış Hekimliği	2	0,90
İnşaat Fakültesi	2	0,90
Fen-edebiyat Fakültesi	2	0,90
Turizm Fakültesi	2	0,90
Edebiyat Fakültesi	2	0,90
Eczacılık Fakültesi	2	0,90
İletişim Fakültesi	1	0,45
Ziraat Fakültesi	1	0,45
İlahiyat Fakültesi	1	0,45
Siyasal Bilimler Fakültesi	1	0,45
İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi	1	0,45
Uluslararası Ticaret Bölümü	1	0,45
Beşeri ve Sosyal Bilimler Fakültesi	1	0,45
Toplam	221	100

Tablo 5'te yer alan Yükseköğretim Dergisi'nde yayınlanan makalelerin yazarlarının fakültelerine bakıldığında, 25 farklı fakülteden dergiye yazarların katkı sağladığı, en fazla katkıyı, 113 yazarla Eğitim

Fakültesi/Eğitim Bilimleri Fakültesi'nin yaptığı, ardından 34 yazarla Tıp Fakültesi, 12 yazarla İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ve 8 yazarla Sağlık Bilimleri Fakültesi'nden yazarların katıldığı görülmektedir.

Tablo 6. Yükseköğretim Dergisi'nde Yayınlanan Makale Yazarlarının Enstitülerine Göre Dağılımı (2011-2019)

	Frekans(n)	Yüzde (%)
Sosyal Bilimler Enstitüsü	3	30,00
Petrol Enstitüsü	3	30,00
Eğitim Enstitüsü	2	20,00
Fen Bilimleri	2	20,00
Toplam	10	100

Tablo 6'da verilen Yükseköğretim Dergisi'nde yayınlanan makalelerin yazarlarının 3'eri (%30) Sosyal Bilimler Enstitüsü ve Petrol Enstitüsü'nden

katılım sağladığı, 2'serinin (%20) de Eğitim Enstitüsü ve Fen Bilimleri Enstitüsünden katılım sağladığı görülmektedir.

Tablo 7. Yükseköğretim Dergisi'nde Yayınlanan Makalelerin Yazarlarının Yüksekokullarına Göre Dağılımı

	Frekans(n)	Yüzde (%)
Meslek Yüksekokulu	6	33,33
Sağlık Bilimleri Yüksekokulu/ Sağlık Yüksekokulu	4	22,22
Yabancı Diller Yüksekokulu	3	16,67
Turizm İşletmecilik ve Otelcilik Yüksekokulu	2	11,11
Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu	1	5,56
Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu	1	5,56
Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	1	5,56
Toplam	18	100

Tablo 7'de verilen Yükseköğretim Dergisi'nde yayınlanan makalelerin yazarlarının görev yaptıkları yüksekokullarına göre dağılımlarına bakıldığında; 6'sının (%33) Meslek Yüksekokulu, 4'ünün (%22) Sağlık Bilimleri Yüksekokulu Sağlık Yüksekokulu, 3'ünün (%16,67) Yabancı Diller Yüksekokulu, 2'sinin

(%11,11) Turizm İşletmecilik ve Otelcilik Yüksekokulu ve 1'erinin (%5,56) Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu ve Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu'ndan katılım sağladığı görülmektedir.

Tablo 8. Yükseköğretim Dergisi'nde Yayınlanan Makalelerin Yazarlarının Ülkelerine Göre Dağılımı

	Frekans(n)	Yüzde (%)
Türkiye	315	88,10
Amerika	3	0,85
İngiltere	12	3,40
Birleşik Arap Emirlikleri	6	1,70
Hindistan	1	0,28
Bulgaristan	2	0,57
İrlanda	2	0,57
Almanya	1	0,28
KKTC	3	0,85
Litvanya	1	0,28
Hollanda	6	1,70
İspanya	3	0,85
Polonya	1	0,28
Estonya	1	0,28
Toplam	357	100

Tablo 8'de verilen Yükseköğretim Dergisi'nde yayınlanan makalelerin yazarlarının ülkelerine göre dağılımlarına bakıldığında; 14 farklı ülkeden 357 katılımcının dergiye katkı sağladığı, en fazla katılımın 315 yazarla Türkiye'den olduğu, Türkiye'yi sırasıyla 12 yazarla İngiltere, 6'şar yazarla Emirates Birleşik

Arap Emirlikleri ve Hollanda'nın takip ettiği görülmektedir. 3 yazarla Amerika Birleşik Devletleri, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve İspanya'dan, 2'şer yazarla Bulgaristan ve İrlanda'dan katılım olmuştur. Dergiye 1'er yazarla Hindistan, Almanya, Litvanya, Polonya ve Estonya'dan katılım olmuştur.

Tablo 9. Yükseköğretim Dergisi'nde Yayınlanan Makalelerin Yazarlarının İdari Görevlerine Göre Dağılımı

İdari Görev	Frekans(n)	Yüzde (%)
Yönetim Direktörü	1	5
Genel Sekreteri	2	10
YÖK Üyesi	2	10

Rektör	3	15
Rektör Yardımcısı	3	15
Rektör Danışmanı	3	15
Dekan	2	10
Enstitü Müdürü	1	5
Kütüphaneci	1	5
Rektörlük Çalışanı	2	10
Toplam	20	100

Tablo 9'da verilen Yükseköğretim Dergisi'nde yayınlanan makalelerin yazarlarının idari görevlerine bakıldığında; 10 farklı idari görevde bulunan yazarın katılım sağladığı, en fazla katkıyı, 3'er yazarla Rektör, Rektör Yardımcısı ve Rektör Danışmanlarının yaptığı, ardından 2'şer yazarla YÖK

üyesi, Dekan, Genel Sekreter ve Rektörlük çalışanlarının yaptığı görülmektedir. 1'er yazarların da Enstitü Müdürü, Kütüphaneci, Yönetim Direktörü görevlerinde bulunan yazarların katkı sağladığı görülmektedir.

Tablo 10. Yükseköğretim Dergisi'nde Yayınlanan Makalelerin Türlerine Göre Dağılımı

Araştırma Türü	Frekans(n)	Yüzde (%)
Ampririk Araştırma	81	44,0
Derleme	32	17,4
İzlenim Görüş	24	13,0
Kitap Değerlendirmesi	19	10,3
Örnek Olay	13	7,1
Kavramsal Araştırma	7	3,8
Anma Yazısı	4	2,2
Geçmişe Bakış	2	1,1
Kısa Rapor	1	0,5
Klavuz	1	0,5
Toplam	184	100

Tablo 10'da verilen 2011-2019 yılları arasında Yükseköğretim Dergisi'nde yayınlanan makaleler türlerine göre 32'si (17,4) derleme, 81'i (44,0) ampririk araştırma, 19'u (10,3) kitap değerlendirme, 24'ü (13,0) izlenim görüş, 4'ü (2,2) anma yazısı, 13'ü

(7,1) örnek olay, 7'si (3,8) kavramsal araştırma, 2'si (1,1) geçmişe bakış, 1'i (0,5) kısa rapor, 1'i (0,5) klavuz olarak dağılmaktadır. Araştırmanın bundan sonraki kodlamaları, uygulaması olan araştırmalar üzerinden gerçekleştirilmiştir.

Tablo 11. Yükseköğretim Dergisi'nde Yayınlanan Makalelerin Yöntemlerine Göre Dağılımı

Yöntem	Frekans (n)	Yüzde (%)
Nicel Yöntem	54	55,67
Nitel Yöntem	41	42,27
Karma Yöntem	2	2,06
Toplam	97	100,00

Tablo 11'de verilen Yükseköğretim Dergisi'nde yayınlanan makaleler yöntemlerine göre 40'ı (41,7)

nitel, 54'ü (56,2) nicel ve 2'sinin (2,1) Karma yöntem olduğu görülmektedir.

Tablo 12. Yükseköğretim Dergisi'nde Yayınlanan Makalelerin Modellerine Göre Dağılımı

Araştırma modeli	Frekans(n)	Yüzde (%)
Tarama	29	29,90
Model Belirtilmemiş	25	25,77
İlişkisel Tarama	16	16,49
Örnek Olay	9	9,28
DeneySEL	6	6,19

Fenomonoloji Görüngübilim	4	4,12
Doküman Analizi	2	2,06
Delphi Tekniği	1	1,03
Eylem Araştırması	1	1,03
Tarama+örnek Olay	1	1,03
Simülasyon ve Gerçek Birey Uygulaması	1	1,03
İş İlanlarına Dayalı Dinamik Müfredat Modeli	1	1,03
Kar Yığını Modeli	1	1,03
Toplam	100	100

Tablo 12’de verilen 2011-2019 yılları arasında Yükseköğretim Dergisinde yayınlanan makaleler modellerine göre 29’u (30,2) tarama, 6’sı (6,2) deneysel, 16’sı (16,7) ilişkisel ilişkisel tarama, 9’u (9,4) örnek olay durum çalışması, 1’i (1,0) eylem araştırması, 4’ü (4,2) fenomonoloji görüngübilim,

2’si (2,1) doküman analizi, 1’i (1,0) delphi tekniği, 24’ü (25,0) model belirtilmemiş, 1’i (1,0) tarama+örnek olay, 1’i (1,0) simülasyon ve gerçek birey uygulaması, 1’i (1,0) iş ilanlarına dayalı dinamik müfredat modeli, 1’i (1,0) kar yığını modeli olarak dağılmaktadır.

Tablo 13. Yükseköğretim Dergisi’nde Yayınlanan Makalelerin Örneklemelerine Göre Dağılımı

Örneklem Grubu	Frekans(n)	Yüzde (%)
Üniversite Öğrencisi	37	38,1
Akademisyen	29	29,9
Üniversite	9	9,3
Öğretmen ve Öğretmen Adayı	7	7,2
Akademisyen+ Üniversitesi Öğrencisi	5	5,2
Üniversite + Özel Sektör	1	1,0
Yök Üst Düzey Yöneticisi	1	1,0
Rektör	1	1,0
Akademisyen + İdari Personel	1	1,0
Akademisyen + Profesyonel Aşçılar	1	1,0
Öğrenci + Vatandaş	1	1,0
Akademik Makaleler	1	1,0
Lisans Üstü Programlar	1	1,0
Üniversite Mezunu	1	1,0
İş İlanı	1	1,0

Tablo 13’de verilen Yükseköğretim Dergisi’nde yayınlanan makaleler örneklemelerine göre 37’si (38,1) üniversite öğrencisi, 29’u akademisyen, 9’u üniversite, 7 si öğretmen ve öğretmen adayı, 5’i akademisyen + üniversite öğrencisi olarak dağılırken, 1’er makalede YÖK üst düzey yöneticisi,

rektör, akademisyen + idari personel, akademisyen + profesyonel aşçılar, öğrenci + vatandaş, akademik makaleler, lisansüstü programlar, üniversite mezunu ve iş ilanları örneklem grubu olarak ele alınmıştır.

Tablo 14. Yükseköğretim Dergisi’nde Yayınlanan Makalelerin Örneklem Yöntemlerine Göre Dağılımı

Örneklem Yöntemi	Frekans(n)	Yüzde (%)
Belirtilmemiş	53	54,64
Amaçlı	11	11,34
Uygun Elverişli	5	5,15
Tesadüfi	5	5,15
Basit Seçkisiz	4	4,12
Kartopu	4	4,12
Tabakalı	3	3,09
Kolayda	3	3,09

Evrenin Tamamı	3	3,09
Maksimum Çeşitlilik	2	2,06
Gönüllü	1	1,03
Kotalı	1	1,03
Ölçüt	1	1,03
Tabakalı + Tesadüfi	1	1,03
Toplam	97	100

Tablo 14'de verilen Yükseköğretim Dergisi'nde yayınlanan makalelerin örneklem yöntemlerine bakıldığında; 53 makalede örneklem yönteminin belirtilmediği, 11 makalede amaçlı örneklem yönteminin, 5'er makalede uygun elverişli ve tesadüfi örneklem yöntemlerinin kullanıldığı, 4'er makalede basit seçkisiz ve kartopu örnekleme

yöntemlerinin, 3'er makalede tabakalı ve kolayda örnekleme yöntemlerinin ve evrenin tamamının, 2 makalede maksimum çeşitlilik örnekleme yönteminin kullanıldığı, 1'er makalede ise kotalı, ölçüt ve tabakalı+tesadüfi örnekleme yöntemlerinin seçildiği görülmektedir.

Tablo 15. Yükseköğretim Dergisi'nde Yayınlanan Makalelerin Örneklem Büyüklüklerine Göre Dağılımı

	Frekans(n)	Yüzde (%)
1-100	39	40,21
101-200	20	20,62
201-300	9	9,28
301-400	6	6,19
401-500	8	8,25
501 -600	2	2,06
601-700	1	1,03
701-800	2	2,06
801-900	2	2,06
1000-2000	2	2,06
2001 -3000	2	2,06
13.000-14.000	1	1,03
Evrenin Tamamı	3	3,09
Toplam	97	100

Tablo 15'de verilen Yükseköğretim Dergisi'nde yayınlanan makalelerin örneklem büyüklüklerine bakıldığında; 39'unun (40,21) 1-100, 20'sinin (21,1) 101-200, 9'unun (9,5) 201-300, 6'sının (6,3) 301-400, 8'inin (8,4) 401-500, 2'sinin (2,1) 501 -600, 1'inin (1,1) 601-700 arasında olduğu, 2'ser (2,1)

makalenin örneklem büyüklüklerinin 701-800, 801-900 ve 1000-2000 ve 2001-3000 arasında olduğu, 1 çalışmanın örneklem büyüklüğünün 13000-14000 arasında olduğu ve 3 çalışmada örneklem büyüklüğü olarak evrenin tamamının ele alındığı görülmektedir.

Tablo 16. Yükseköğretim Dergisi'nde Yayınlanan Makalelerin Veri Toplama Yöntemlerine Göre Dağılımı

	Frekans(n)	Yüzde (%)
Anket ve Ölçek	54	55,67
Görüşme	20	20,62
Doküman	16	16,49
Başarı Testi	2	2,06
Anket ve Ölçek + Görüşme	1	1,03
Doküman + Görüşme	1	1,03
Öğrenci Notları	1	1,03
Öğrenci Notları + Görüşme	1	1,03
Bilgisayar program verileri	1	1,03
Toplam	97	100

Tablo 16'da verilen Yükseköğretim Dergisi'nde yayınlanan makalelerin veri toplama yöntemlerine bakıldığında; 54 (56,8) makalede anket ve ölçeklerin, 16 makalede dokümanların, 2 makalede başarı testlerinin kullanıldığı

görülmektedir. 1'er makalede ise; anket ve ölçek+ görüşme, doküman +görüşme, öğrenci notları, öğrenci notları+görüşme ve bilgisayar program verilerinin veri toplama yöntemi olarak kullanıldığı görülmektedir.

Tablo 17. Yükseköğretim Dergisi'nde Yayınlanan Makalelerin Veri Toplama Yöntemlerinin Hazırlanma Durumlarına Göre Dağılımı

	Frekans(n)	Yüzde (%)
Kendi Hazırlamış	89	91,75
Başka Çalışmadan Alınmış	8	8,25

Tablo 17'de verilen Yükseköğretim Dergisi'nde yayınlanan makalelerin veri toplama yöntemlerinin hazırlanma durumlarına göre bakıldığında 89 (91,75) makalede araştırmacıların kendi

hazırladıkları veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, 8 (8,25) çalışmada ise başka çalışmalarda kullanılan veri toplama yöntemlerinden faydalandığı görülmektedir.

Tablo 18. Yükseköğretim Dergisi'nde Yayınlanan Makalelerin Güvenirlik ve Geçerlik Çalışması Yapılma Durumlarına Göre Dağılımı

	Frekans(n)	Yüzde (%)
Güvenirlik	18	18,56
Geçerlik	2	2,06
Güvenirlik+ Geçerlik	23	23,71
Yapılmamış	54	55,67
Toplam	97	100

Tablo 18'de verilen Yükseköğretim Dergisi'nde yayınlanan makalelerin güvenilirlik geçerlik çalışması yapılma durumlarına bakıldığında; 18' (19,1) makalede sadece güvenilirlik, 2 (2,1) makalede

sadece geçerlik ve 23 (24,5) çalışmada güvenilirlik ve geçerlik çalışmalarının yapıldığı görülmektedir. 54 (55,67) makalede ise geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılmamıştır.

Tablo 19. Yükseköğretim Dergisi'nde Yayınlanan Makalelerin Analiz Programlarına Göre Dağılımı

	Frekans(n)	Yüzde (%)
Belirtilmemiş	60	61,86
SPSS	29	29,90
Microsoft Excell	2	2,06
NVivo 9.2	1	1,03
SPSS+LİSREL	1	1,03
SPSS+ NVİVO	1	1,03
CAT	1	1,03
COE 482	1	1,03
SPSS + AMOS	1	1,03
Toplam	97	100

Tablo 19'da verilen 2011-2019 yılları arasında Yükseköğretim Dergisi'nde yayınlanan makalelerde kullanılan analiz programlarına bakıldığında; 60 (61,86) kullanılan programın belirtilmediği, 29 makalede SPSS programının, 1 çalışmada Microsoft

Excell programının kullanıldığı, 1'er makalede ise NVivo, SPSS+LisreL, SPSS+ NVivo, CAT, COE 482, SPSS + AMOS i programlarının kullanıldığı görülmektedir.

Tablo 20. Yükseköğretim Dergisi'nde Yayınlanan Makalelerin Veri Analiz Yöntemlerine Göre Dağılımı

Analizler	Frekans(n)	Yüzde (%)
Betimsel [f, , X, S]	57	30,00
İçerik	21	11,05

Betimsel [nitel]	19	10,00
Korelasyon	16	8,42
T- Testi	15	7,89
Anova	12	6,32
Faktör Analizi	12	6,32
Mann Whitney-u	9	4,74
Kruskal Wallis	9	4,74
Regresyon	8	4,21
Ki-kare	5	2,63
Manova	2	1,05
Wilcoxon	1	0,53
Path	1	0,53
Tukey	1	0,53
Kümeleme	1	0,53
Roc	1	0,53
Toplam	190	100

Tablo 20’de analiz içeren 97 çalışmada 190 analiz yapıldığı, analizler içerisinde en fazla betimsel analizlerin (n=57,30,00) kullanıldığı, sonrasında sırasıyla, içerik analizi (n=21,11,05) betimsel nitel analiz (n=170; 9,04), korelasyon analizi (n=16,8,42), t-testi (n=15,7,89), anova testi ve faktör analizleri (n=12,6,32) yapıldığı görülmektedir. İncelenen makalelerin 9’unda Whitney-u ve Kruskal Wallis testleri 8’inde Regresyon analizi, 5’inde Ki-kare testi ve 2’sinde Manova testi kullanılmıştır. 1’er çalışmada ise Wilcoxon, Path, Tukey, Kümeleme ve Roc analizleri kullanılmıştır.

4.SONUÇ VE TARTIŞMA

Yükseköğretim Dergisi’nde yayınlanan makalelerin tanımsal ve bilimsel araştırma yöntemleri açısından incelendiği bu çalışmada; 2011-2019 yılları arasında 184 makalenin yayınlandığı saptanmıştır. Araştırmada Yükseköğretim Dergisi’nde 2011- 2017 yılları arasında yılda yayınlanan makale sayısının 18 ile 25 arasında değiştiği, 2018 yılında ise 34 makalenin yayınlandığı belirlenmiştir. 2018 yılı itibariyle derginin hacim olarak genişlediği ve bu genişlemenin 2019 yılı ilk sayısı itibariyle 11 olması hasebiyle aynı şekilde süreci öngörülebilir.

Yükseköğretim Dergisi’nde yayınlanan makaleler yazar sayılarına göre bakıldığında, 1 yazarlıdan 8 yazarlıya kadar farklı sayılardaki yazarlar tarafından makalelerin yazıldığı, en fazla tek yazarlı makalelerin, sonrasında sırasıyla 2,3,4 ve 5 yazarlı makalelerin yer aldığı saptanmıştır.

Yayın dilleri açısından bakıldığında Türkiye’de yayınlanan bir derginin Türkçe ağırlıklı olması beklenen bir sonuçtur. %76,6’sı Türkçe olan makalelerin, %23,4’ü İngilizcedir. Görüldüğü üzere İngilizce yayınlanan makalelerin oranı da

yadsınamayacak düzeydedir. Bunda en önemli etkenin Dergi’ye yurtiçi ve yurtdışından katılımcıların ilgi göstermesidir.

Yükseköğretim Dergisi’ne 118 farklı kurumdan 353 yazar makaleleri ile katkı sağlamıştır. En fazla ilgi İstanbul Üniversitesi, Marmara Üniversitesi ve Hacettepe Üniversitesi’nde görev yapan yazarlar tarafından gerçekleştirilmiştir. Fakülte açısından bakıldığında, 25 farklı fakülteden en fazla ilgi Eğitim Fakültesi/Eğitim Bilimleri fakültesinde ve Tıp fakültesinde görev yapan araştırmacılar tarafından, 4 farklı enstitüden sosyal bilimler ve petrol enstitülerinde görev yapan yazarlar tarafından, 7 farklı yüksekokuldan ise en fazla meslek yüksekokullarında görev yapan yazarlar tarafından gösterilmiştir.

Yükseköğretim Dergisi’ne Türkiye ile birlikte 14 farklı ülkedeki araştırmacılar yazar olarak katkı sağlamışlardır. En fazla ilgiyi dergi ’ye İngiltere, Birleşik Arap Emirlikleri ve Hollanda’da görev yapan araştırmacılar göstermiştir. Aynı zamanda dergi ’ye akademisyenlerin yanında; üniversite ve farklı kurumlarda görevli idari personellerde makaleleri katkı sağlamışlardır. İdari görevi bulunan katılımcılar arasında en fazla katkıyı, rektör, rektör yardımcısı ve rektör danışmanları sağlamışlardır.

Yükseköğretim Dergisi yayınladığı araştırmalar kendi içerisinde türlere ayırmış ve her makalenin üzerinde araştırmanın türü gösterilmiştir. Dergide en fazla ampirik araştırma yer alırken, bunu sırasıyla derleme çalışmalar, izlenim ve görüş, kitap değerlendirme ve örnek olay çalışmaları takip etmiştir.

Dergide yayınlanan araştırmalar yöntem açısından bakıldığında; %55,67 oranında nicel yöntemin tercih

edildiği %42,27'sinde nitel ve %2,06'sında karma yöntemin kullanıldığı saptanmıştır.

Model açısından yayınlanan makalelere incelendiğinde en fazla kullanılan tarama modeli ve ilişkisel tarama modelinin olduğu saptanmıştır. Model belirtilmeyen çalışmalar ise toplam makalelerin %25,77'sini oluşturmaktadır. Literatürde belirli bir konuya ilişkin çalışmaların incelendiği araştırmalarda da, araştırma sonucuyla örtüşen şekilde en fazla tercih edilen modellerin tarama modeli ve ilişkisel tarama modelinin olduğu görülmüştür. (Karadağ, 2009; Arık ve Türkmen, 2009; İşçi, 2013; Aydın, 2018). Bu modellerin tercih edilme nedeni yapılan araştırmaların genellikle durum saptamaya yönelik olmasından ve iki veya üç değişkenli konularda değişkenler arasındaki ilişkilerin incelenmesidir.

Araştırmada incelenen 184 makalenin 20 farklı örneklem grubunda çalışıldığı görülmüştür. Örneklem grubunun zenginliği dikkat çekmektedir. En fazla çalışılan örneklem grubu üniversite öğrencileri ve akademisyenlerdir. Dergi'nin Yükseköğretim Dergisi olması nedeniyle en fazla örneklem alınan grubun üniversite öğrencileri ve akademisyenlerin olması olağandır. Örneklem yöntemi açısından dergideki makalelere bakıldığında yarıdan fazla araştırmada (%54,64) örneklem yönteminin belirtilmediği saptanmıştır. Örneklem yöntemi belirtilen makalelerde ise en fazla amaçlı örnekleme yönteminin kullanıldığı, bunu uygun elverişli ve tesadüfi örnekleme yönteminin kullanıldığı saptanmıştır. Literatürde yapılan araştırmalar incelendiğinde ise en fazla tercih edilen örnekleme yönteminin basit tesadüfi örnekleme yöntemi olduğu görülmüştür. (Miskel ve Sandlin, 1981; Aypay, Baloğlu ve Karadağ, 2010; Aydın, 2018). Bu durum dergi 'de yayınlanan makalelerin daha özellikli konulara odaklandığını, bu nedenle de örnekleme yöntemlerinin amaçlı örnekleme yönteminin ön plana çıktığını düşündürmektedir. Diğer taraftan örnekleme yöntemi belirtilmeyen araştırma sayısının çokluğu, örneklem belirtildikten sonra örnekleme yöntemine çok fazla önem gösterilmediğinin göstergesi olarak değerlendirilebilir.

Örneklem büyüklüğü açısından ise en fazla araştırmanın 1-100 arasındaki örneklem üzerinde gerçekleştirildiği saptanmıştır. Literatürde örneklem darlığının bilimsel araştırmalarda önemli bir sorun olduğu belirtilmektedir (Karadağ, 2009; Onwuegbuzie ve Collins, 2007). Fakat Yükseköğretim Dergisi'nde örneklem sayısı 13000-14000 sayısına kadar ulaşan çok geniş örneklem üzerinde gerçekleştirilmiş makaleler de yer almaktadır. En fazla araştırmanın 1-100 arasındaki

örneklem üzerinde gerçekleştirilmiş olmasının nedeni en fazla tercih edilen örneklem yönteminin amaçlı örnekleme yöntemi olmasıyla paralel olduğu düşünülmektedir. Amaçlı olduğu için örneklemin küçük olmasının olağan olduğu söylenebilir.

Araştırmada veri toplama yöntemi olarak 9 farklı yöntemin tek başlarına veya birlikte kullanıldığı görülmüştür. En fazla tercih edilen veri toplama yöntemi anket ve ölçeklerdir. Bunu sırasıyla görüşme ve doküman takip etmektedir. Veri toplama yöntemlerindeki çeşitlilik, yapılan araştırma türlerindeki çeşitlilikle açıklanabilir. Literatürde farklı konulardaki çalışmaları inceleyen araştırmalarda da en çok veri toplama aracı olarak bu araştırmada olduğu gibi anket ve ölçeklerin kullanıldığı görülmektedir (Karadağ, 2009; Balcı ve Apaydın, 2009; Akyol ve Akçay, 2015; Aydın, 2018).

Dergi açısından olumlu olarak değerlendirilebilecek bir sonuç ise; veri toplama araçlarının neredeyse tamamına yakınının (%91,75) araştırmacılar tarafından geliştirilmiş olmasıdır. Bu durum araştırmacıların hazıra kaçmadığını, makale yazmış olmak için değil de gerçekten bilime katkı sağlam amacını güttüklerini desteklemektedir. Literatürde farklı konularda yapılan çalışmaları inceleyen araştırmalarda çoğunluğun hazır ölçekleri tercih ettikleri, kendi hazırladıkları ölçekleri kullanan araştırmaların sınırlı sayıda kaldığını göstermektedir (Akyol ve Akçay, 2015; Akyol ve Yavuzkurt, 2016; Kıranlı-Güngör, 2018). Bu durum birbirini tekrarlayan bilime katkı sağlamayan benzer pek çok araştırmanın ortaya çıkmasına neden olurken, Yükseköğretim Dergisi'nde durum böyle değildir, ortaya çıkan makalelerin her birinin kendi çapında özgün olduğu söylenebilir; bu durum veri toplama aracı olarak kullanılan ölçeklerin araştırmacıların kendileri tarafından oluşturulmuş olmasıyla açıklanabilir.

Ancak araştırmalarda kullanılan veri toplama araçlarının araştırmacılar tarafından geliştirilmiş olmasına karşın geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarına yeteri kadar önem gösterilmediği görülmüştür. Uygulamalı olarak incelenen 97 makalenin 54'ünde güvenilirlik ve geçerlik çalışmasının yapılmadığı, sadece 23 çalışmada güvenilirlik ve geçerlik çalışmalarının birlikte yapıldığı saptanmıştır. Literatürde yapılan araştırmalarda da benzer sonuçlara ulaşmakta, güvenilirlik geçerlik çalışmalarına yeterince önem gösterilmediği görülmektedir (Akyol ve Yavuzkurt, 2016; Aydın, 2018; Kıranlı-Güngör, 2018). Stevenson (2000) ve Onwuegbuzie (2002) bilimsel araştırmalardaki bu sorunun sadece ulusal değil aynı zamanda uluslararası bir sorun olduğunu vurgulamaktadır. Goodwin ve Goodwin (1985) ise

makalelerin %52'sinde güvenilirlik, %17'sinde ise geçerlik hakkında bilgi verilmediğine bu durumun araştırmaların güvenilirliğini ve kullanılabilirliğini düşürdüğüne dikkat çekmektedir.

Araştırmalarda kullanılan analiz programlarının çoğunluğunun (%61,86) belirtilmemiş olması, telif haklarına olan saygıdan olduğu düşünülmektedir. Kullanılan yazılımların lisanslı olmaması araştırmacıların program ismini açıklamada çekimser kalmalarına neden olmaktadır.

Veri analiz yöntemleri açısından incelenen makalelere bakıldığında en fazla betimsel nicel analizlerin tercih edildiği bunu sırasıyla içerik analizi ve betimsel nitel ve korelasyon analizinin takip ettiği saptanmıştır. Betimsel nicel analizler nicel araştırmalarda kullanıldığı gibi nitel verilerin sayılaşdırılmasında da kullanılmaktadır. Bu nedenle de araştırmalarda betimsel nicel analizlerin tercih edildikleri söylenebilir. Nitel araştırmalarda en fazla tercih edilen iki yöntem içerik analizi ve betimsel nitel analizdir. Jung (2018) tarafından güney Kore'deki ulusal dergilerdeki yükseköğretim temalı araştırmaların çoğunlukla nicel metodolojik yaklaşımlara ve doküman analizine dayandığı saptanmıştır.

İlişkisel araştırmalar açısından kullanılan korelasyon analizi, iki değişken arasındaki ilişkinin yönünü ve düzeyini belirlemede vazgeçilmezdir. Araştırmada 16 farklı araştırma ilişkisel tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. Bu doğrultuda da 16 çalışmada korelasyon analizi kullanılmıştır. T-testi, Anova, Mann Whitney-u ve Kruskal Wallis testleri ise fark testleri olarak araştırmalarda kullanılmaktadır. Verilerin normal dağılım gösterdiği şartlarda fark testi olarak T-testi, Anova, testi kullanılırken, dağılmadığı durumlarda Mann Whitney-u ve Kruskal Wallis testleri kullanılmaktadır. Bu bulgular Saba (2000), Berge ve Mrozowski (2001), Babur ve diğerleri (2016) araştırma sonuçlarıyla paralellik göstermektedir.

Manova, Path gibi ileri düzey analizlerin sadece iki araştırmada kullanılmış olması, Ancova, Mancova gibi istatistiksel analiz tekniklerinin makalelerde hiç yer almamış olması eksiklik olarak düşünülse de bunda araştırılan konunun verileri, amacına uygunluğu gibi durumlar etkili olmuş olabileceği düşünülmektedir. Çok değişkenli araştırmaların ve bu doğrultudaki analizlerin yapılmamış olması Dergi'de yayınlanan makalelerin geliştirilmesi gereken yönü olarak değerlendirilebilir.

Sonuç olarak; Yükseköğretim Dergisi'nde yayınlanan makaleler, özgün konularda çalışılmış ve farklı ülkelerden yazarların katılımıyla oluşmuş, çok kültürlü ve çok katılımlıdır. Makaleler genel

itibariyle bilimsel araştırma yöntemleri açısından uygun niteliktedir, lakin örnekleme yönteminin belirtilmemesi ve güvenilirlik ve geçerlik çalışmalarına yeterince önem gösterilmemesi, Dergi 'de yayınlanan makalelerin eksik yönleridir. Bu noktada araştırmacılarla birlikte, makaleleri değerlendiren Dergi'nin hakemlerine önemli görevler yüklenmektedir. Hakemlerin gelen makaleleri değerlendirirken, özellikle örnekleme yöntemlerine ve güvenilirlik ve gerçeklik çalışmalarına dikkat etmeleri, bunların belirtilmediği araştırmaları, yazarlarına geri göndererek, eklemelerini istemeleri, Dergideki makalelerin niteliklerin artmasına katkı sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

- Akyol, B. ve Akçay, R. C. (2015). Türkiye'deki örgütsel davranış çalışmalarının analizi. Eğitimde Kuram ve Uygulama, 11 (1), 149-170.
- Akyol, B. ve Yavuzkurt, T. (2016). Türkiye'de lisansüstü tezlerde eğitim denetimi. Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi, 5 (2), 908-926.
- Al, U. (2008). Türkiye'nin bilimsel yayın politikası: Atıf dizinlerine dayalı bibliyometrik bir yaklaşım. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Arık, R. S. ve Türkmen, M. (2009). Eğitim bilimleri alanında yayınlanan bilimsel dergilerde yer alan makalelerin incelenmesi. 15 Haziran 2019 tarihinde <http://oc.eab.org.tr/egtconf/pdfkitap/pdf/488pdf>
- Aydın, G. (2018). Türkiye'de 2002-2017 yılları öğretim liderliği üzerine yapılmış çalışmaların değerlendirilmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir.
- Babur, A., Kiper, A., Çukurbaşı, B., Albayrak, E., Özer, İsmail Tonbuloğlu, E.Ö., Küçük, Ş., Demirhan, E., Özlem Canan Güngören, Ö. C., Mübin Kıyıcı, M. ve Horzum, M.B. (2016). 2009-2013 yılları arasında uzaktan eğitim dergilerinde yayınlanan makalelerin yöntemsel açıdan incelenmesi. Sakarya University Journal of Education, 6 (1), 123-140. doi: 10.19126/suje.70220
- Balcı, A. (2015). Sosyal bilimlerde araştırma. Ankara: Pegem Akademi.
- Balcı, A. ve Apaydın, Ç. (2009). Türkiye'de eğitim yönetimi araştırmalarının durumu: Kuram ve uygulamada eğitim yönetimi dergisi örneği. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi, 15 (59), 325-343.
- Beall J. (2016). Dangerous predatory publishers threaten medical research. Journal of Korean Medical Science, 31 (10), 1511-1513. doi: 10.3346/jkms.2016.31.10.1511 Retrieved from <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4999390/>
- Berge, Z. and Mrozowski, S. (2001). Review of research in distance education. American Journal of Distance Education, 15 (3), 5-19.
- Cooper, H. and Hedges, L.V. (1994). The handbook of research synthesis. Sage Foundation.
- Erdem, D. (2011). Türkiye'de 2005-2006 yılları arasında yayımlanan eğitim bilimleri dergilerindeki makalelerin

- bazı özellikler açısından incelenmesi: Betimsel bir analiz. *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Dergisi*, 2 (1), 140-147.
- Goodwin, L. D. and Goodwin, W. L. (1985). Statistical techniques in AERJ articles, 1979-1983: the preparation of graduate students to read educational research literature. *Educational Researcher*, 14 (2), 5-11.
- İşçi, S. (2013). Türkiye’de eğitim yönetimi alanında yapılmış lisansüstü tezlerin tematik, metodolojik ve istatistiksel açıdan incelenmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir
- Jung, J. (2018). Higher education research in South Korea: research themes and methodologies in national journals, In J. Jung, H. Horta, A. Yonezava (Eds). *Researching Higher Education in Asia: History, Development and Future* (p:163-179). Springer Nature Switzerland.
- Karadağ, E. (2009). Eğitim bilimleri alanında yapılmış doktora tezlerinin tematik açıdan incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10 (3), 75-87.
- Karasar, N. (2014). Bilimsel araştırma yöntemleri. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kıranlı Güngör, S. (2018). Content analysis of theses and articles on ethical leadership. *International Journal of Instruction*, 11(4), 901-920 · doi: 10.12973/iji.2018.11457a.
- Miles, B. M. and Huberman A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded source book* (2nd ed.) California, USA: Sage Publications.
- Miskel, C. and Sandlin, T. (1981). Survey research in educational administration. *Educational Administration Quarterly*, 17 (4), 1–20.
- Onwuegbuzie, A. J. (2002). Common methodological, analytical and interpretational errors in published educational studies: An analysis of the 1998 volume of the British journal of educational psychology. *Educational Research Quarterly*, 26 (1), 11-22.
- Onwuegbuzie, A. J., and Collins, K. M. (2007). A typology of mixed methods sampling designs in social science research. *The Qualitative Report*, 12 (2), 281-316. <https://nsuworks.nova.edu/tqr/vol12/iss2/9>
- Saba, F. (2000). Research in distance education: A status report. *International Review of Research in Open and Distance Education*, 1(1), Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/26455156_Research_in_Distance_Education_A_Status_Report
- Stevenson, J. (2000). Seven years of vocational education research: a review of material published in the Australian and New Zealand journal of vocational education research. *Australian and New Zealand Journal of Educational Research*, 8 (1), 93-113.
- Tavşancıl, E. ve Aslan, E. (2001). Sözel, yazılı ve diğer materyaller için içerik analizi ve uygulama örnekleri. İstanbul: Epsilon Yayınevi.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yükseköğretim dergisi. <http://www.yuksekogretim.org> 15 Haziran 2019
- Yükseköğretim dergisi arşivi. <http://www.yuksekogretim.org/archives.asp> 10 Haziran 2019